



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 13, 14, 20
IR 20¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2200
Vilnius

1 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją, rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, ir prijungimo sąlygose, išduotose elektros energiją gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, suma. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos skelbia ir nuolat atnauja informaciją apie gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią savo interneto svetainėje.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Elektros tinklų operatorius kas mėnesį teikia Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos informaciją apie prijungimo sąlygas, išduotas gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas.“

3 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„4. Teisė į kainos priedą įgyjama ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis asmenims, išskyrus asmenis, savarankiškai arba per kitus asmenis siekiančius tapti gaminančiais vartotojais, asmenis, kurių elektrinės dalis nuosavybės teise ar kitais teisėtais

pagrindais valdoma gaminančių vartotojų, ir asmenis, planuojančius vykdyti bandomuosius projektus, siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyto elektros energijos gamybos kiekio, paskirstomas aukciono būdu. Aukcionuose turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių), jeigu yra sudarytas šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytas susitarimas, fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai. Aukcionai organizuojami tvarkaraštyje nustatytais terminais, ne vėliau kaip per 180 kalendorinių dienų nuo informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos interneto svetainėje dienos. Aukcionuose turi teisę dalyvauti visi asmenys, atitinkantys šias sąlygas:“.

4 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20¹ straipsnis. Gaminančių vartotojų veiklos plėtra ir jos kainodara

1. Gaminantys vartotojai ir asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, turi teisę įsirengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurių įrengtoji galia neviršija vartotojo objektui suteiktos leistinosios naudoti galios ir nėra didesnė kaip 500 kW.

2. Gaminančių vartotojų nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomose atsinaujinančius išteklius naudojančiose elektrinėse pagaminto elektros energijos kiekio apskaita tvarkoma pagal elektros energijos apskaitos prietaisų, fiksuojančių suvartotą ir (ar) pagamintą elektros energiją, rodmenis:

1) jeigu gaminantis vartotojas per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiekia daugiau elektros energijos, negu suvartoja, tai per einamąjį kalendorinį mėnesį tarp į elektros tinklus patiektos ir suvartotos elektros energijos susidaręs elektros energijos skirtumas perkeliamas į kitą kalendorinį mėnesį kaip gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis, kuris yra kaupiamas nuo einamųjų metų balandžio 1 dienos iki kitų metų kovo 31 dienos (toliau – kaupimo laikotarpis);

2) jeigu gaminantis vartotojas per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiekia mažiau elektros energijos, negu suvartoja, tai per einamąjį kalendorinį mėnesį tarp patiektos į elektros tinklus ir suvartotos elektros energijos susidaręs elektros energijos skirtumas yra atimamas iš kaupimo laikotarpiu gaminančio vartotojo sukaupto į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio;

3) jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui gaminančio vartotojo suvartotas elektros energijos kiekis yra didesnis negu jo kaupimo laikotarpiu sukauptas į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis, už šį skirtumą gaminantis vartotojas moka gaminančio vartotojo ir elektros energijos tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytą kainą;

4) gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį suvartotos elektros energijos kiekį viršijantis į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis į kitą kaupimo laikotarpį nėra perkeliamas ir už šį kiekį gaminančiam vartotojui nėra mokama;

5) gaminančių vartotojų grupės elektrinėse, kurių prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, pagaminto elektros energijos kiekio apskaita tvarkoma atsižvelgiant į gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomos elektrinės dalį. Tokiu atveju įrengiamas tik vienas elektros energijos apskaitos prietaisas, o atskiro gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis apskaičiuojamas pagal apskaitos prietaiso rodmenis proporcingai gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomos elektrinės daliai.

3. Elektros energijos apskaitos prietaisai turi fiksuoti per kalendorinį mėnesį gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį ir iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekį.

4. Gaminantis vartotojas moka Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą, kuri:

1) nustatoma vienu kalendorinių metų laikotarpiui, įvertinus skirstomųjų tinklų operatoriaus ekonomiškai pagrįstas (būtinąs) metines kapitalo, veiklos ir kitas su naudojimosi elektros tinklais paslaugų teikimu susijusias sąnaudas, gaunamą naudą ir planuojamą atgauti gaminančių vartotojų elektros energijos kiekį ir suminę elektrinių įrengtąją galią;

2) diferencijuojama atsižvelgiant į skirstomųjų tinklų, prie kurių prijungtas gaminančio vartotojo objektas, įtampą;

3) ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jos taikymo pradžios yra viešai skelbiama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos interneto svetainėje.

5. Naudojimosi elektros tinklais paslaugų kaina gali būti vienanarė, mokama už 1 kWh iš skirstomųjų tinklų atgauto elektros energijos kiekio arba už 1 kW elektrinės įrengtosios galios, arba dvinarė, mokama už 1 kWh iš skirstomųjų tinklų atgauto elektros energijos kiekio ir už 1 kW elektrinės įrengtosios galios.

6. Gaminantis vartotojas gali rinktis vienanarę ar dvinarę naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą arba atsiskaityti elektros energijos kiekiu pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą procentą nuo kaupimo laikotarpiu gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekio. Gaminantis vartotojas gali keisti atsiskaitymo už naudojimosi elektros tinklais paslaugas būdą ne dažniau kaip vieną kartą per 12 mėnesių.

7. Elektros energija gali būti gaminama gaminančio vartotojo elektrinėje, kuri yra geografiškai nutolusi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuo gaminančio vartotojo elektros energijos vartojimo vietos. Elektrinėje, kurios prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, visas pagamintas elektros energijos

kiekis ar atskiram gaminančiam vartotojui priskirta jo dalis laikomi patiektais į elektros tinklus, nepaisant gaminančio vartotojo ar jų grupės elektros energijos vartojimo kiekio. Tokiu atveju gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdoma viena elektrinė arba jos dalis gali būti susieta tik su to paties gaminančio vartotojo viena elektros energijos vartojimo vieta.

8. Gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga.

9. Gaminantis vartotojas nemoka už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas elektros energetikos sektoriuje už tą elektros energijos kiekį, kurį kaupimo laikotarpiu gaminantis vartotojas patiekė į elektros tinklus ir po to suvartojo savo reikmėms ir ūkio poreikiams.

10. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia neturi viršyti 200 MW, iš kurių 100 MW galia paskirstoma buitiniams vartotojams ir 100 MW galia – nebutiniams vartotojams, ir yra apskaičiuojama, kaip nurodyta šio įstatymo 13 straipsnio 7 dalyje. Pasiekus 200 MW gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią, Vyriausybės įgaliota institucija atlieka technologinį ir ekonominį gaminančių vartotojų elektrinių plėtros vertinimą ir, atsižvelgdama į Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos nuostatas, teikia Vyriausybei pasiūlymą dėl gaminančių vartotojų elektrinių įrengtosios suminės galios didinimo arba argumentuotą pagrindimą, kodėl tolesnė gaminančių vartotojų elektrinių plėtra neturėtų būti skatinama.

11. Tinklų operatorių sąnaudos, susijusios su gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginių prijungimu prie elektros tinklų, paskirstomos tokia tvarka:

1) kai prijungiami elektros vartojimo ir gamybos įrenginiai, buitiniai vartotojai, įskaitant ir pažeidžiamus vartotojus, apmoka 20 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų, o kiti vartotojai – 40 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą įkainį;

2) kai prijungiami elektros gamybos įrenginiai, o elektros vartojimo įrenginiai yra prijungti prie skirstomųjų tinklų, vartotojai apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą įkainį;

3) kai prijungiami elektros energijos gamybos įrenginiai, kurių prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, vartotojai

apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą įkainį.

12. Skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudos, nurodytos šio straipsnio 11 dalyje, apima ir perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas, patiriamas dėl elektros perdavimo tinklų plėtros ar atnaujinimo, susijusio su gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginių prijungimu prie skirstomųjų tinklų. Tokias perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas gaminantis vartotojas ar asmuo, siekiantis tapti gaminančiu vartotoju, taikant šio straipsnio 11 dalyje nustatytą sąnaudų paskirstymo tvarką, apmoka skirstomųjų tinklų operatoriui, o skirstomųjų tinklų operatorius padengia perdavimo sistemos operatoriui 100 procentų visų perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų, patirtų prijungiant gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, nurodytų šio straipsnio 11 dalies 2 ir 3 punktuose, elektros įrenginius, arba 40 procentų visų perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų, patirtų prijungiant gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, nurodytų šio straipsnio 11 dalies 1 punkte, išskyrus buitinius ir pažeidžiamus vartotojus, elektros įrenginius. Likusi nepadengta perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų dalis laikoma perdavimo sistemos operatoriaus tinklų plėtros išlaidomis.

13. Gaminančių vartotojų kaupimo laikotarpis taikomas iki 2040 m. balandžio 1 d.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

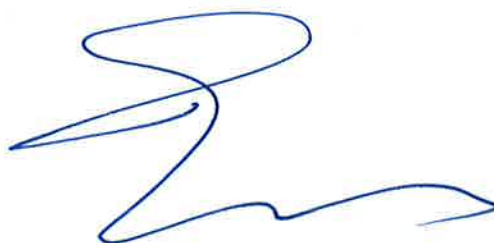
1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 11 dalies 1 ir 2 punktus ir 12 dalį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. spalio 1 d.

2. Šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 11 dalies 1 ir 2 punktai ir 12 dalis įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

3. Lietuvos Respublikos energetikos ministras ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė



Dalia Grybauskaitė